

Abstrakt

Témou tejto práce je odkúzlenie sveta a možný ontologický status, aký môžu mať „mystické bytosti“ ako víly a silové zvieratá. Túto tému rozvrhujem do troch oblastí, a to do oblasti pozitivistickej hegemonie, kde je existencia týchto bytostí absurdná, jungiánskej hlbinej psychológie, kde sa identifikujú ako symboly archetypov, a urbánneho šamanizmu, kde sa naopak s existenciou týchto bytostí počíta ako samozrejmosťou. S použitím metódy Foucaulta a analýzy Adorna a Horkheimera stopujem, ktorý ontologický predpis spôsobil, že je pre nás takáto existencia nemysliteľná, a identifikujem ho v úvahách Johna Locka a Henriho Bergsona. Tu ako hlavnú ontologickú podmienku nachádzam predpis homogenity, ktorý dovoľuje len jeden spôsob existencie a všetky bytosti, ktoré túto podmienku nespĺňajú, môžu existovať len ako psychické entity. Jungove dielo a urbánny šamanizmus potom vnímam ako odpovede, ktoré sa snažia spätne obhájiť status týchto bytostí na tomto ontologickom poli. Jung to v svojej teórii kolektívneho nevedomia činiť tak, že v nich nachádza artikuláciu hlbinných psychických síl, a tak im zaručuje významnosť, ale nerozporuje ich ultimátny psychický status. Šamanizmus však postuluje aj ich silnejšiu existenciu, a na analýze šamanskej skúsenosti zmeneného stavu vedomia a diskurzu sa ukazuje, ako to môže presvedčivo činiť aj v kontexte, kde je inak ich existencia absurdná. Najskôr ich necháva zakúsiť ako autonómne psychické entity, a tak rešpektuje predpisy hegemonnej ontológie, ale táto vnútorná skúsenosť môže byť použitá aj ako kľúč k rozumeniu vonkajších skúseností, a tak už v šamanskom rámci „mystické bytosti“ sa nenachádzajú len v psýché, ale aj v „znovu okúzlenom“ vonkajšom svete.

Kľúčové slová

šamanizmus, pozitivismus, Jung, hegemonia, Foucault, ontológia, víly, silové zviera, archetyp